

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200847
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920200847.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou vo veci starostlivosti súdu o mal. deti I.: O., nar. XX.XX.XXXX a A. I., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom P. XXXX/XX, P. - P., obe mal. deti zast. kol. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, IČO: 30794536, deti rodičov: L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. X./XX, P. - P., prechodne bytom P. XXXX, O. a P. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. X./XX, P. - P., t.č. bytom XXX A. K., K X., K., L., zast. splnomocneným zástupcom P. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, P. - P., o návrhu starej matky: A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, P. - P., na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti O. I., nar. XX.XX.XXXX a A. I., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom P. XXXX/XX, P. - P. sa zve - ru j ú do náhradnej osobnej starostlivosti A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, P. - P., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o tieto maloleté deti, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, P. - P. je povinná dvakrát ročne podať súdu správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletých detí I.: O., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX v sume 30% zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé z maloletých detí vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., č.ú. IBAN: A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí I.: O., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX v sume 60,00 eur mesačne na každé z maloletých detí vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., č.ú. IBAN: A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.05.2020 domáhala, aby súd zveril mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že bývalá nevesta jej doniesla dievčatá s tým, že ich necháva u nej, kým si nenájde nové bývanie s novým partnerom, s ktorým bývala u jeho rodičov. Na začiatku si matka brala dievčatá na víkend k sebe, ale posledné mesiace už nie. Dievčatám posielala každý mesiac nejaké eurá podľa jej možností a s dievčatami je už v kontakte len cez mobil.

2. Navrhovateľka vo svojom výsluchu na Okresnom súde Ružomberok dňa 05.06.2020 poukázala na to, že sa svojím návrhom domáha zverenia mal. detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Pre prípad zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti žiada od rodičov minimálne výživné, tak ako platia doteraz. Matka aj otec sú s deťmi v telefonickom kontakte. Matka mal. detí deti nechala tak, ako uviedla 01.11.2018 a odišla. Tá staršia bola u nej aj skôr, lebo chodila do špeciálnej školy do 1. ročníka a matka bývala v Z., tak ju mala skôr. Od uvedenej doby sa osobne stará o dievčatá. Matka prispieva na výživu mesačne sumou po 50 eur na obe dievčatá, niekedy poslala aj 100 eur. Kúpila im aj oblečenia a obuv. Nie často, ale kúpila. Čo sa týka kontaktu detí s matkou, tak sú s ňou v telefonickom kontakte. Predtým sa aj osobne stretávali, ale v poslednej dobe čosi vyše pol roka už s nimi nebola. Ona ich volá k sebe, ale dievčatá nechcú. Čo sa týka staršej, tak tá nie je tak rozumovo vyspelá na svoj vek, mladšia A. je rozumovo vyspelá primerane k veku. Matka má ešte plnoletú dcéru Z. I., nar. XX.XX.XXXX. Otec platí výživné tiež pravidelne tých 50 eur, ako má určené v rozsudku o rozvoze. Posiela aj nejaké darčeky, oblečenie. Teraz má takú dobrú priateľku, ktorá na to dohliada. Rodičov mal. detí rozvádzať ich Okresný súd Ružomberok. Otec mal. detí o podanom návrhu vie a súhlasí s ním. Čo sa týka jej pomerov, je rozvedená, býva v spoločnej domácnosti s bývalým manželom P. K. v nájomnom byte. Bývajú tam s nimi tieto ich dve vnučky. On jej pomáha aj finančne, aj so starostlivosťou o deti. Je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, aktívne sa snaží si nájsť prácu, ale vzhľadom na terajšiu situáciu - corona toto nebolo možné. Naposledy pracovala asi pred dvoma rokmi na Kosove, vykonávala pomocné práce, najprv na dohodu, potom na zmluvu. Jej bývalý manžel, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, je tiež nezamestnaný. Bola aj na úrade práce, pričom jej povedali, že ju zavolajú ku psychologičke. K svojím pomerom pre splnenie podmienok na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti uviedla, že má trvalý pobyt na území SR, je plne spôsobilá na právne úkony. Má svoje dve deti, ktoré sú už samostatné, a to vlastne otca mal. detí a dcéru W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., E. X. O obe deti sa riadne starala, neboli v náhradnej starostlivosti. Jej zdravotný stav je dobrý, ani ona ani jej bývalý manžel nepoživajú alkoholické nápoje, neboli voči nim vedené žiadne priestupkové ani trestné konania, náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujem maloletých detí tak ako doposiaľ.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. vo svojej správe z prešetrenia rodinného prostredia rodičov a mal. detí zo dňa 21.07.2020 šetrením v domácnosti starej matky mal. detí - navrhovateľky zistil, že rodina býva v trojizbovom byte, ktorý je zrekonštruovaný. Domácnosť je kompletne zariadená moderným nábytkom, udržiavaná v poriadku a čistote. Deti majú svoju izbu, samostatné lôžka, v izbe vytvorený priestor na učenie. O. je žiačkou 5. triedy Špeciálnej základnej školy, Malé Tatry, P., v škole dosahuje výborné vyučovacie výsledky, navštevuje počítačový krúžok. Mal. A. je žiačkou 4. triedy ZŠ Zarevúca, P., učí sa dobre. Ošetrovateľom detí je MUDr. Y., deti sú zdravé, mladšia A. má problémy s obezitou. Obidve deti sa vyjadrili, že chcú zostať v starostlivosti starej matky, bývajú tu už niekoľko rokov, sú tu spokojné, majú tu vytvorené rodinné zázemie, kamarátov a spolužiakov. S matkou aj s otcom sú v súčasnej dobe len v telefonickom kontakte alebo cez sociálne siete. Otec mal. detí má trvalé bydlisko u svojich rodičov v Ružomberku, dlhodobo však býva v Anglicku spolu so svojou priateľkou a deťmi. Domov na Slovensko nechodí, s rodičmi a dcérami je len v telefonickom kontakte. Súdneho pojednávania sa preto nezúčastní, v konaní ho bude zastupovať jeho otec P. K.. Matka mal. detí v súčasnej dobe býva v O.. Šetrením bolo teda zistené, že mal. deti majú v domácnosti starej matky vytvorené vhodné podmienky na bývanie, stará matka zabezpečuje všetky potreby detí primerane ich veku a finančným možnostiam. Rodičia dlhodobo nezabezpečujú osobnú starostlivosť o deti, na ich výživu prispievajú len finančne podľa svojich možností.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. vo svojej správe z konzultácií vedených na Referáte poradensko-psychologických služieb vo veci navrhovateľky zo dňa 06.07.2020 uviedol, že mal. deti O. a A. žijú v domácnosti pani K.ovej už niekoľko rokov. Ich rodičia sa rozišli. Javia si o deti záujem, kontaktujú ich telefonicky alebo niekedy aj osobne, avšak ani jeden nejaví reálny záujem zobrať si ich do svojej starostlivosti. Vzhľadom na to žiada pani K.ová o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Aktuálne žije pani K.ová so svojím bývalým manželom. Prostredie, v ktorom žijú, dievčatá dobre poznajú. Pani K.ová sa zaujíma o ich vývoj, je si vedomá osobitostí každej z nich, je vnímavá na ich potreby a pripravená byť tu pre ne vždy, keď to potrebujú. Dievčatá sú si vedomé toho, že na ich vzťahoch s rodičmi sa náhradnou osobnou starostlivosťou nič nezmení. U pani K.ovej sa cítia dobre, bezpečne, chcú s ňou bývať aj naďalej. Na záver Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. uviedol, že zo psychologického hľadiska považuje za vhodné, aby bol aj právnou cestou upravený vzťah mal. O. a A. a ich starej matky, pani K.ovej tým, že maloleté jej budú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vo svojej správe z prešetrenia pomerov u matky mal. detí zo dňa 01.07.2020 uviedol, že v čase návštevy bola doma iba matka. Matka uviedla, že v spoločnej domácnosti s ňou nebyva nik iný, napriek tomu, že má priateľa, ktorého meno odmietla uviesť. Matka žije 1 mesiac v prenajatom 2-izbovom byte, k dispozícii má 2 menšie izby, kuchyňu spojenú s jedálňou, menšiu chodbu, kúpeľňu a sociálne zariadenie. Všetky miestnosti sú menšie, ale postačujúce na každodenné fungovanie v domácnosti. V každej miestnosti je zakúpený nový nábytok, ktorý si matka zabezpečila prevažne sama. V domácnosti majú prívod vody, plynu a elektriny. Nájomnú zmluvu matka nevedela nájsť, ale uviedla, že je napísaná na jej meno a na 1 rok. Mesačne platí 290 eur. V domácnosti bolo veľmi čisto, upratané, žiaden zápach. Matka toho času nepracuje, bola sa zaevidovať na UPSVR v Ružomberku asi pred 2 týždňami a žiadala si aj o DHN. Rozhodnutie jej ešte neprišlo. Príjem matka nemá žiadny, iba PnD, ktoré, ako tvrdí, posielala mal. deťom poštovou poukážkou. Na otázku, ako hradí mesačné nájomné za byt, odpovedala, že jej pomáha jej priateľ, potraviny jej tiež kupuje on, alebo chodí aj ku svojim rodičom do Trnavy, že ona aj tak veľa nezje. Matka je tehotná v 5 mesiaci. Otcom dieťaťa je nejaký pán z Liptovského Mikuláša, meno neuviedla. Matka uviedla, že s mal. deťmi je v pravidelnom telefonickom kontakte. Pred mesiacom ich bola aj osobne navštíviť. Matka uviedla, že mal. deti sú u starej matky od novembra 2019, kedy sa dohodli, že sa o nich postará do doby, kým si matka nájde nové bývanie. Matka nie je naklonená možnosti, aby si mal. O. a A. vzala do náhradnej osobnej starostlivosti stará matka, nakoľko je presvedčená, že sa dokáže o nich postarať. Bytové pomery sú z ich hľadiska vyhovujúce, ale majetkové pomery nie sú vyhovujúce, nakoľko matka nemá pravidelný príjem a je otázka ako sa dokáže postarať aj o ďalšie mal. dieťa, ktoré je na ceste a s otcom dieťaťa matka nežije.

6. Pojednávanie konaného dňa 23.07.2020 sa nezúčastnila matka mal. detí, ktorá mala vykázané doručenie predvolania na pojednávanie, ako aj návrhu a ostatných listín riadne a včas dňa 29.06.2020, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila ani nežiadala pojednávanie odročit' z dôležitého dôvodu. Taktiež sa pojednávanie nezúčastnil ani otec mal. detí, tento o termíne pojednávaní aj o prebiehajúcom konaní mal vedomosť vzhľadom na jeho podania doručené tunajšiemu súdu, keď uviedol, že splnomocňuje svojho otca P.a K.a, aby ho zastupoval v tomto konaní na tunajšom súde, ktorý toto plnomocenstvo akceptoval. Preto súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti rodičov mal. detí.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Keď jej matka deti doniesla, si na ne zvykla, chce sa o ne starať. Matka deti doniesla v r.2018, bude už tomu 2,5 roka. Najprv doniesla matka ku nej O. kvôli tomu, aby mala blízko do školy, aby nemusela cestovať do školy. Matka vtedy bývala v Z. a O. chodila do špeciálnej školy do Rybárpola, takže mala to odo nej bližšie. O. prišla, keď mala 6 rokov, keď nastúpila do 1. ročníka a teraz má 11 rokov. O. je u nich už dlho. Čo sa týka A., tak túto doniesla pred Vianocami r.2018 zo dňa na deň, že sa ide sťahovať do Mikuláša, že si tam našla priateľa a že keď si dá veci do poriadku, tak si po A. príde, O. vtedy neriešili. Povedala, že A. tam do školy prihlásiť nechcú. Potom asi po pol roku prišla, že vezme tam O. do školy, že ju dá do špeciálnej základnej školy do Lipt. Mikuláša, aj tam chodila týždeň a potom po týždni boli po ňu, dala im ju dobrovoľne, O. tam spokojná nebola, chodila tam do školy týždeň a O. nejavila matka žiaden záujem, že by ju chcela k sebe zobrať, a to do dneska. Matka deťom volá, či chcú ísť ku nej a oni jej povedali, že nechcú. Naposledy bola s deťmi v marci 2020, bola na ženskom vyšetrení v Ružomberku, tak bola za deťmi, boli na zmrzline. Takto rok dozadu deti zobrala na prázdniny k sebe na 3 týždne, odvtedy dievčatá už ku nej nechceli ísť, nevie prečo. Matka s mal. deťmi je v kontakte, píše si cez Facebook, ona ich volá k sebe, ale oni nechcú ísť. Prakticky je s deťmi stále od rozvodu rodičov mal. detí, ešte predtým, ako sa rozviedli, oni ich rodinka bývali najskôr na ubytovni na Žilinskej ceste v Ružomberku a keď sa to zrušilo, tak išla bývať ku mame, ale potom prišla s deťmi ku nim. Potom išla bývať do Z., tam mala A., O. bola u nich. Cez víkendy sa deti striedali, u nich bola O. v starostlivosti a u matky bola A.. V r.2018 odišla zo Z. k priateľovi do L.. M.. Odvtedy už spolu až tak veľmi nekomunikujú, odvtedy mala deti len minulý rok na prázdniny 3 týždne. Deti chcú byť v starostlivosti u nej, aj keď ich matka volá k sebe, nechcú ísť ku nej. Keď boli minulé leto deti u matky, matka si išla s priateľom niekedy von na kávu, nie dlho, ale O. sa bála, ona zburcovala ich aj celý dom, tak potom volala matke, nech ide domov. Možno preto O. ku nej nechce ísť. S matkou sa telefonicky nerozprávali, že si chcú podať takýto návrh, len cez dievčatá, ona na to povedala, že s tým nesúhlasí, o tomto s ňou hovorila dospelá dcéra navrhovateľky, že si podali takýto návrh a dala nesúhlasné stanovisko, na čo jej dcéra povedala kde si bola doteraz dva roky, keď sa o ne starám ja. Ona sa o deti v podstate nezaujímal. Ona sa len zaujímal o ne tak, že im zavolala, ale nestarala sa o ne, len potom, keď počula, že si podali tento návrh, tak že s ním nesúhlasí. Matka nepríde po deti, že by ich volala k sebe, že sa o ne ide stratiť, rozpráva sa s nimi len cez telefón. Výchovu detí zvláda, rešpektujú ju, v škole sa im darí dobre. A. je na svoj vek vyspelejšia, aj rozumovo, O. hoci

je staršia, ale nerieši tak veci, ako A., pozerá si v počítači, v televízore, je hravá. A. je múdrejšia, všetko vníma lepšie. Dievčatá sú u nich spokojné, majú všetko, čo potrebujú, zabezpečené. Bývalý manžel byva s ňou, pomáha jej aj stará sa o deti. Bola by rada, keby jej deti boli prisúdené, už si na seba navzájom zvykli, fungujú spolu bez problémov. Bála by sa, keby si ich matka teraz zrazu vzala, keď má nového priateľa, čaká dieťa, iba ak by to bolo postupne. Čo sa týka výživného od matky mal. detí, požaduje len minimálne výživné vzhľadom na jej súčasnú situáciu, to znamená nemá príjem a je tehotná.

8. Splnomocnený zástupca otca vo svojom prednese na pojednávaní vyjadril súhlas s tým, aby mal. deti boli prisúdené navrhovateľke vzhľadom na to, že matka detí nemá žiadne zázemie, nemá príjem, mení bývanie. Nechce, aby deti trpeli, aby s ňou kade tade chodili po ubytovniach. Navrhovateľka im dokáže zabezpečiť všetko, čo deti potrebujú. Navrhovateľka sa o mal. deti dobre stará, on jej v tom pomáha, chodia s deťmi na výlety, kúpať sa, venujú sa im ako ich starí rodičia spoločne, starajú sa o ne. On osobne vodí mal. A. do školy na ZŠ Zarevúca v Ružomberku a po vyučovaní chodí po ňu a vodí ju domov a samozrejme jednou cestou vodí aj O., ona chodí do špeciálnej základnej školy v Ružomberku, ale tá je bližšie, je v Rybárpoli. Vyjadril v mene syna súhlasné stanovisko k návrhu. Nevie, ako by matka zabezpečila riadnu starostlivosť o deti, keď je v prenájme a momentálne je aj tehotná. Bývala v Mikuláši, odtiaľ sa poberala do Popradu. Keby deti boli pri nej, tak ako by potom chodili z jednej školy z Mikuláša do Popradu. K výške výživného v prípade zverenia detí do NOS navrhovateľky, teda výške výživného otca najskôr uviedol, že navrhuje ponechať výživné po 50 eur mesačne na každé z mal. detí. Otec prispieval na výživu detí aj nad rámec, pokiaľ deti sú u nich, on im posielal veci aj peniaze, napr. pri príležitosti sviatkov alebo keď idú do školy, na Vianoce normálne im posielal darčeky. On kúpil aj telefón A., O., oblečenie im už nekupuje, lebo veľmi sa netrafil, tak im to kupuje navrhovateľka. K tomu, ako žije otec mal. detí, poukázal na to, čo uviedol otec, živi ho jeho priateľka, priateľka mu pomáha, neviem, či má otec nejaký dôvod, prečo nemá vlastný príjem, živi ho priateľka. Následne po zvážení súhlasil, aby výživné na mal. deti bolo po 60 eur mesačne na každé z mal. detí. Otec okrem mal. detí A. a O. nemá žiadne iné vyživovacie povinnosti.

9. Kol. opatrovník maloletej vo svojom prednese na pojednávaní uviedol, že čo sa týka starostlivosti o mal. deti, deti majú u starých rodičov - navrhovateľky zabezpečené nadštandardné prostredie, nadštandardnú starostlivosť. Starostlivosť je zabezpečená po všetkých stránkach. Majú svoju izbu, svoj priestor a starí rodičia im venujú svoj čas. Čo sa týka rodičov, sú skutočne s nimi len v telefonickom kontakte alebo matka cez sociálne siete a môžem potvrdiť, že to trvá už niekoľko rokov. V podstate prakticky starostlivosť o mal. deti zabezpečujú starí rodičia. Zo začiatku to bolo realizované ako výpomoc zo strany starých rodičov synovi, resp. neveste. Staršia chodila tu do školy a ona to skutočne mala takto do školy bližšie, pokiaľ matka bývala na ubytovni v Z., starala sa len o A., občas cez víkendy si brávala k sebe aj O.. Situácia sa zmenila, keď sa presťahovala matka do Mikuláša, asi v r.2019. Pokiaľ boli na šetrení, deti boli u starej matky obe. Matka poberala prídavky na deti a aj dávku v hmotnej núdzi, kde posudzované osoby boli obe deti, nevie, ako sa vyrovnala so starými rodičmi. Teraz, keď sa presťahovala matka do Popradu, deti sú skoro bez osobného kontaktu s matkou. Oni v podstate už nemajú ani záujem presťahovať sa k matke. Chcú ostať u starej matky. Vzťah k matke samozrejme majú. V súčasnej dobe je tehotná a aj keď má vytvorené bytové podmienky a má pochybnosti, ako by ona finančne dokázala zabezpečiť deti. Matka sa mala vyjadriť v tomto konaní bližšie, pokiaľ nesúhlasí, aby deti boli zverené do starostlivosti starej matky. Matka si dala žiadosť o dávku v hmotnej núdzi s tým, že ona si tam započítala aj deti, tá dávka jej vyplatená nebola, keďže dali správu, že deti sú u starých rodičov. Oni asi pre svoje rozhodnutie budú čakať na toto rozhodnutie súdu. Matka momentálne nemá finančné prostriedky, nevie sa, kto je otec dieťaťa, ktoré čaká, či by bol ochotný podieľať sa na starostlivosti o tieto dve deti. V súčasnej dobe jednoznačne túto starostlivosť zabezpečuje navrhovateľka za pomoci aj starého otca mal. detí. Na začiatku to bolo dohoda, následne mal. deti u starých rodičov si zvykli, mal. deti z hľadiska materiálneho majú u starých rodičov lepšie zabezpečenie ako u matky. Deti majú vytvorené vzhľadom na dĺžku obdobia, ktoré sú u navrhovateľky, väzby, či už čo sa týka školy, kamarátov. Matka by sa možno dokázala o deti postarať, ale je otáznave, či by tam deti chceli ísť do Popradu k tomu a či to bude dlhodobá záležitosť alebo je to len dočasné, či by to bolo v záujme deti. Ak by sa matka časom niekde zastabilizovala, mala svoje zázemie, tak potom by si mohla požiadať o zverenie detí. Matka mala dostatočný časový priestor od r.2018, aby si vytvorila riadne podmienky na starostlivosť o mal. deti. Deti sú jednoznačne rozhodnuté, chcú zostať pri starej mame, v jej starostlivosti. Na záver vyjadril súhlas s návrhom starej matky na zverenie mal. detí do NOS. U nej majú mal. deti vytvorené všetky podmienky na riadnu starostlivosť, táto je zabezpečovaná riadne. Potom je už na matke, aby ona v budúcnosti vyvinula kroky na zlepšenie svojich pomerov, resp. nápravu vzťahu s mal. deťmi. Čo sa

týka vyživovacej povinnosti otca na mal. deti na účet úradu práce, navrhol výživné 60 eur mesačne tak, ako už uviedol aj splnomocnený zástupca otca, na každé z mal. detí s poukazom na skutočnosť, že nie je preukázaný príjem otca. Čo sa týka výživného pre matku, tak tam je v súlade so zákonom výživné v minimálnom zákonom rozsahu, nakoľko táto momentálne príjem nemá, s tým, že čoskoro pribudne jej ďalšia vyživovacia povinnosť, nakoľko je tehotná.

10. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise: potvrdenie MUDr. B. C. o zdravotnom stave navrhovateľky zo dňa 01.06.2020, výpis z registra trestov na navrhovateľku zo dňa 28.05.2020, potvrdenie UPSVR P. o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie na navrhovateľku zo dňa 29.05.2020, potvrdenie SP pobočka Lipt. Mikuláš o vyplatených dávkach v nezamestnanosti na navrhovateľku zo dňa 29.05.2020, rodný list mal. O. I., rodný list mal. A. I., mailová komunikácia s otcom, potvrdenia MUDr. U. Y. o zdravotnom stave mal. detí, rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 6C/6/99 z 28.01.1999 a rodný list navrhovateľky. Súd tiež oboznámil s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 10P/11/2017, a to najmä rozsudok č.k. 10P/11/2017-51 zo dňa 04.05.2017 a s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 3P/11/2018, a to najmä s rozsudkom č.k. 3P/11/2018-63 zo dňa 14.06.2018.

11. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 44 ods.1,2,3 písm. a),4 Zákona o rodine:

(1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods.1, 3,5,7,8,9 Zákona o rodine,

(1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods.1,2,3,4,5 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

13. Navrhovateľka sa v tomto konaní domáhala zverenia mal. detí I.: O. a A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, keď svoj návrh odôvodnila s poukazom na skutočnosť, že zabezpečuje starostlivosť o mal. deti dlhodobo na základe dohody s matkou mal. detí, ktorej boli tieto zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom súdu na čas po rozvode manželstva. Najprv začala vykonávať starostlivosť o mal. O. z praktických dôvodov, nakoľko táto začala navštevovať prvý ročník Špeciálnej základnej školy v Ružomberku - Rybárpoli, keď v danom čase matke bývala na ubytovni v Z. a po presťahovaní matky do bytu v Liptovskom Mikuláši začala vykonávať starostlivosť aj o mal. A., ktorá je žiačkou Základnej školy Zarevúca v Ružomberku. Starostlivosť o mal. deti riadne zabezpečuje, má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. deti, býva v spoločnej domácnosti s bývalým manželom P.om K., starým otcom mal. detí, ktorý jej so starostlivosťou o mal. deti pomáha, mal. deti ju rešpektujú, majú medzi sebou dobrý vzťah.

14. Otec mal. detí v konaní vyjadril súhlasné stanovisko so zverením mal. detí do NOS navrhovateľke s tým, že sám neprejavil záujem o zverenie mal. detí do jeho osobnej starostlivosti, keď uviedol, že dlhodobo býva v Anglicku so svojou priateľkou, na Slovensko nechodí, s mal. deťmi je v telefonickom kontakte, mal. deti boli u neho na pobyte v priebehu minuloročných letných prázdnin.

15. Vyjadrenie matky mal. detí v konaní dané vo vzťahu k súdu nebolo, matka bola v konaní pasívna - hoci zásielku súdu s návrhom na začatie konania, predvolaním na TP a ostatným listinami si riadne a včas prevzala, pojednávania sa nezúčastnila, svoju neúčasť neospravedlnila, ani nežiadala pojednávanie odročiť z dôležitého dôvodu. Matka v rámci prešetrovania pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v jej domácom prostredí na výzvu súdu uviedla, že s návrhom navrhovateľky stotožnená nie je, nakoľko je presvedčená, že o mal. deti sa dokáže postarať.

16. Kol. opatrovník mal. detí v konaní vyjadril súhlas so zverením mal. detí do NOS navrhovateľke, nakoľko rodičia nezabezpečujú starostlivosť o mal. deti - len prispievajú na ich výživu, v domácnosti navrhovateľky majú mal. deti vytvorené vhodné podmienky na bývanie, navrhovateľka dlhodobo zabezpečuje všetky potreby mal. detí primerane ich veku a finančným možnostiam.

17. Mal. deti uviedli súdu svoj názor v rámci výsluchu na pojednávaní, keď vyjadrili želanie byť zverené do NOS navrhovateľky, ich starej matky.

18. Náhradná osobná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorej účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Tam, kde je predpoklad, že rodičia, resp. jeden z rodičov budú môcť v budúcnosti

zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, nemal by súd zverovať maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti, ale by mal rozhodnúť o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, najlepšie príbuznému dieťaťa. Pri výbere formy náhradnej starostlivosti však vždy treba mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má vždy prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Ak má súd preukázané, že u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí skúmať, či osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

19. Súd zistil v konaní, že rozsudkom Okresného súdu P. zo dňa 14.06.2018 č.k. 3P/11/2018-63 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou boli mal. deti na čas po rozvode manželstva rodičov zverené do osobnej starostlivosti matky mal. detí, ktorá bude mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu vo výške 50,- eur mesačne na každé z mal. detí vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva. Stretávanie otca s mal. deťmi upravené nebolo. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 18.07.2018.

20. Taktiež súd zistil, že výkon starostlivosti o mal. deti je dlhodobo zabezpečovaný navrhovateľkou, starou matkou mal. detí so súhlasom matky mal. detí, ktorej boli mal. deti zverené rozsudkom súdu na čas po rozvode manželstva. V domácnosti navrhovateľky sú vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Navrhovateľka zabezpečuje všetky potreby detí primerane ich veku. Otec mal. detí o výkon starostlivosti o ne nejaví záujem, vyslovil súhlas so zverením mal. detí do starostlivosti navrhovateľky. Mal. deti vyjadrili želanie byť zverené do NOS navrhovateľky, pričom do starostlivosti matky sa vrátiť nechcú, nakoľko sú už zvyknuté na výchovné prostredie u navrhovateľky. Bytové pomery u matky sa menili - po odchode z ubytovne v Z. matka bývala v Liptovskom Mikuláši a momentálne býva sama v prenajatom byte v Poprade. Matka je nezamestnaná, nemá žiaden príjem, je tehotná. Mal. deti s rodičmi sú len v telefonickom kontakte, resp. cez sociálne siete, posledný osobný kontakt s otcom - počas letných školských prázdnin boli mal. deti na návšteve u otca v Anglicku, posledný osobný kontakt s matkou - cca pred 3, resp. 4 mesiacmi. Rodičia prispievali na výživu mal. detí.

21. Súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že medzi mal. deťmi a navrhovateľkou, ktorá je ich starou matkou je vytvorená silná citová väzba, mal. deti v tomto prostredí žijú dlhodobo, majú tu vytvorené stabilné rodinné zázemie, sociálne väzby na kamarátov a spolužiakov. Stabilita výchovného prostredia u navrhovateľky je preukázaná na rozdiel od výchovného prostredia u matky mal. detí, ktorá v krátkej dobe zmenila už druhýkrát bývanie - vždy do iného okresu. Toto rozhodnutie matky nevyhnutne vyvoláva potrebu zmeny školy u mal. detí, čo mal. deti odmietajú - konkrétne mal. O. cca jeden týždeň navštevovala školu v Liptovskom Mikuláši, avšak následne sa vrátila do výchovného prostredia k navrhovateľke. Matka v súčasnosti nemá príjem, nie je zrejme z akých prostriedkov uhrádza nájomné za prenajatý byt v Poprade, ani z akých prostriedkov by uhrádzala výdavky na výživu mal. detí. Matka návrh navrhovateľky v konaní nenamietala. Z tohto dôvodu návrh na zverenie mal. detí do NOS navrhovateľky súd považuje za dôvodný a preto mu vyhovel. Súd má za to, že navrhovateľka je osobou, ktorej možno v zmysle zákona maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti - je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony a tiež

spĺňa osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti (jej bývalý manžel, t.j. starý otec mal. detí), zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme mal. detí, navrhovateľka so zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti vyjadrila súhlas. Je tiež osobou bezúhonnou, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme mal. detí, ani ona, ani jej rodinní príslušníci netrpia ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti. Kladný citový vzťah navrhovateľky k mal. deťom je nepochybný.

22. V prípade, že matka si v budúcnosti zlepší svoje finančné pomery, resp. upraví vzťah s mal. deťmi, pripadá do úvahy zmena výchovného prostredia mal. detí. Rovnako aj v prípade, že otec bude mať vytvorené podmienky na starostlivosť o mal. deti a prejaví záujem o starostlivosť o mal. deti. Zverenie mal. detí do NOS starej matky mal. detí je v záujme mal. detí osobitne z pohľadu preklenutia obdobia u rodičov, počas ktorého rodičia majú časový priestor zabezpečiť si vhodné podmienky na starostlivosť o mal. deti, pričom výkon starostlivosti o mal. deti bude zabezpečený blízkou osobou. Súd nezistil doposiaľ zo strany navrhovateľky bránenie kontaktu mal. detí s rodičmi, rodičia majú tak možnosť neustále prehlbovať svoj vzťah s mal. deťmi.

23. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a zveril mal. deti do NOS navrhovateľky. Zároveň súd vymedzil v rozsudku navrhovateľke rozsah jej práv a povinností k mal. deťom v zmysle § 45 ods. 3 Zákona o rodine - povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach, teda navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má však iba v bežných veciach. Zákon neobsahuje definíciu pojmu bežné veci, v ustanovení § 35 však exemplifikatívne uvádza, čo sa považuje za tzv. podstatné veci. Rodičia vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom naďalej prináleží právo a povinnosť vychovávať dieťa v širšom slova zmysle, t.j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí, čo predpokladá právo stykať sa s maloletým dieťaťom zvereným do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd tiež uložil navrhovateľke povinnosť podávať správu o výkone NOS dvakrát ročne vždy k 30.06 a k 31.12. príslušného kalendárneho roka.

24. Vyživovacia povinnosť rodiča, ktorej zodpovedá právo dieťaťa na výživu voči rodičovi a ktorá je povinnosťou osobnej povahy vyplývajúcou z rodinnoprávneho vzťahu a je spojená s jeho existenciou, zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká, keďže rodinnoprávny vzťah medzi rodičom a maloletým dieťaťom aj po zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti naďalej trvá. Preto súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určil rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uložil povinnosť, aby výživné poukazovali na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine. Súd postupoval pritom podľa ustanovení tretej časti Zákona o rodine (Výživné).

25. Súd určil matke povinnosť prispievať na výživu mal. detí v minimálnom zákonom rozsahu v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine mesačne na každé z mal. detí s prihliadnutím k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom - matka aktuálne je nezamestnaná, bez príjmu, má výdavky na bývanie v prenajatom byte. Hoci výdavky na uspokojovanie odôvodnených potrieb mal. detí, ktoré navštevujú základnú školu - prvý stupeň, sú nepochybne značné, vyššiu sumu výživného matka v súčasnej dobe nie je schopná uhrádzať.

26. Súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. detí v rozsahu 60,- eur mesačne na každé z mal. detí s prihliadnutím k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom - otec dlhodobo žije v Anglicku, vyjadril sa, že je nezamestnaný, bez príjmu, pričom výdavky na zabezpečovanie jeho potrieb uhrádza jeho priateľka. Tieto tvrdenia otec súdu ničím nepreukázal, avšak súd vychádzal z výšky vyživovacej povinnosti stanovenej rozsudkom súdu na čas po rozvedení manželstva zo dňa 14.06.2018, t.j. cca pred dvoma rokmi, kde táto bola stanovená v sume 50,- eur mesačne na každé z mal. detí a pokiaľ otec prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v konaní navrhol sumu výživného vo výške 60,- eur mesačne na každé z mal. detí, súd má za to, že táto suma zodpovedá uvedeným zákonným kritériám. Je potrebné poukázať, že otec prispieval doposiaľ na výživu mal. detí stanovenou sumou a aj nad rámec

súdom určeného výživného zasielaním peňažných súm, resp. vecných darov mal. deťom pri príležitosti sviatkov (narodeniny, meniny, Vianoce). Taktiež mal. deti absolvovali u otca pobyt v Anglicku počas minuloročných letných prázdnin, s čím tiež boli spojené nezanedbateľné výdavky. Súd má za to, že ďalšie dokazovanie v tomto smere s prihliadnutím k zisteným skutočnostiam týkajúcim sa prístupu otca v tejto otázke by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

27. Kol. opatrovník mal. detí vyjadril súhlas s určením rozsahu vyživovacej povinnosti otca a matky k mal. deťom v uvedenej výške.

28. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď vychádzal z ust. § 52 CMP, pričom CMP pre tento prípad neobsahuje inú právnu úpravu. Navyiac účastníci konania náhradu trov konania nenavrhli priznať.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 4 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak bola v rozhodnutí upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 ods. 1 CMP) pred uskutočnením výkonu rozhodnutia po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. (§ 378 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. (§ 382 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým

po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať. (§ 386 ods. 1 CMP).

Po vyhlásení rozsudku sa navrhovateľka, splnomocnený zástupca otca a kol. opatrovník mal. detí vzdali odvolania voči všetkým výrokovým častiam vyhláseného rozsudku.